

Beslisdocument

college van Peel en Maas

Zaaknummer: 1894/2017/1121590
Documentnummer: 1894/2018/1271741
Besluitnummer: 25 – 6.2

Onderwerp:

Tweede jaar pilot taalbegeleiding nieuwkomers in het basisonderwijs

Openbaarheid

Alle stukken zijn openbaar.

Advies:

- 1 Maximaal € 65.000 beschikbaar te stellen in schooljaar 2018-2019 om de verlenging van de pilot taalbegeleiding nieuwkomers in het basisonderwijs mogelijk te maken.

Besluit van het college Peel en Maas:

- volgens advies
- aangehouden
- anders, namelijk:

Ondertekening gemeentesecretaris/directeur,

datum:

L.P.H. Breukers

Zaaknummer: 1894/2017/1121590
Documentnummer: 1894/2018/1271741
Besluitnummer:

Adviesnota

Onderwerp

Tweede jaar pilot taalbegeleiding nieuwkomers in het basisonderwijs

Advies

- 1 Maximaal € 65.000 beschikbaar te stellen in schooljaar 2018-2019 om de verlenging van de pilot taalbegeleiding nieuwkomers in het basisonderwijs mogelijk te maken.

Inleiding

In 2016 zijn er door het primair onderwijs in Peel en Maas signalen afgegeven dat men met de reguliere middelen onvoldoende mogelijkheden had om het taalniveau van kinderen van statushouders naar een hoog peil te brengen. Na een gesprek hierover met de wethouder sociaal domein hebben de vier stichtingen die het primair onderwijs in Peel en Maas verzorgen, een plan opgesteld. Op basis daarvan heeft het college in juli 2017 besloten een bedrag van maximaal € 65.000 in het schooljaar 2017-2018 ter beschikking te stellen aan de begeleiding van nieuwkomers in het basisonderwijs. Met deze middelen is een team van taalspecialisten gefinancierd en ingezet met als doel de taalvaardigheid alsmede de integratie van kinderen van statushouders in de klas zo groot mogelijk te maken en de leerkrachten te ondersteunen en wegwijs te maken bij deze opgave.

Destijds is besproken de pilot voor een periode van twee jaar uit te voeren, met een evaluatie na het eerste jaar. In een periode van twee jaar kan waarschijnlijk voldoende geïnvesteerd worden in de kennis en kunde van de leerkrachten op dit vlak en op basis van de ervaringen van de taalspecialisten en de leerkrachten kan een set aanbevelingen worden geformuleerd voor de toekomstige begeleiding van deze kinderen. De duur van de pilot voor een periode van twee jaar is in het vorige collegevoorstel (25-07-2017) opgenomen.

Gedurende de uitvoering van de pilot en tijdens de evaluatie van de inzet in schooljaar 2017-2018 is gebleken dat de inzet van taalspecialisten succesvol en ondersteunend is geweest voor de kinderen en de leerkrachten en heeft bijgedragen aan het bevorderen van de taalvaardigheid en integratie van de kinderen van statushouders. Ook zijn leerkrachten via de taalspecialisten meer bekend geworden met het ondersteunen van kinderen wiens moedertaal niet Nederlands is. Door de vier stichtingen is aangegeven dat bij allen nog grote behoefte bestaat aan blijvende ondersteuning door een team van taalspecialisten om taalniveau van deze kinderen te optimaliseren. Deze visie wordt onderschreven door de beleidsmedewerkers onderwijs en integratie.

Beoogd effect

Kinderen van statushouders beheersen de Nederlandse taal optimaal en leerkrachten raken bekend met taalondersteuning aan deze kinderen.

Argumenten

- 1.1 *De evaluatie met de vier stichtingen heeft uitgewezen dat de inzet van taalspecialisten succes heeft en voortzetting van de pilot nuttig en nodig is*
Uit de evaluatie van de inzet van taalspecialisten door de vier stichtingen voor basisonderwijs in Peel en Maas is gebleken dat de inzet succesvol is geweest, maar nog niet afdoende. De volgende positieve punten worden genoemd: sinds de komst van de taalspecialisten en de taalklas hebben deze kinderen een grote ontwikkeling doorgemaakt, zijn ze taalvaardiger geworden, uiten zich beter en hebben meer aansluiting gekregen bij andere kinderen; Omdat deze kinderen sneller meer taal ter beschikking hebben, voelen zij zich vrijer om de taal actief in de groep te gebruiken; de taalgroep is een veilige plek voor kinderen waar zij hun ervaringen met 'lotgenoten' delen. Indien er sprake is van een trauma kan de taalspecialist daarin een

signalerende en ondersteunende rol hebben; De kinderen voelen zich veilig op school en leren over het algemeen snel de taal; Ook leerkrachten voelen zich gesterkt doordat een taalspecialist met hen meekijkt waardoor een nog passender aanbod gerealiseerd kan worden en het biedt hen tevens handvatten om het een 'volgende' keer zelf te kunnen; Door inzet van de taalspecialisten is er meer ruimte om ondersteuning op maat te bieden; Al met al zorgt de extra investering voor een snellere en diepere integratie van de nieuwkomers en daarmee voor betere kansen voor hun toekomst in de maatschappij. Wat nog meer aandacht dient te krijgen is het uitdragen van een teambreed verantwoordelijkheidsgevoel voor alle kinderen; De Nederlandse kinderen en hun ouders er meer bij betrekken; Nog meer ondersteuning aan de leerkrachten die de taalondersteuning geven zodat zij steeds beter begeleiding op maat kunnen geven.

1.2. *Het onderwijs heeft nog onvoldoende middelen om het taalonderwijs aan kinderen van statushouders optimaal in te richten*

Het Rijk heeft extra middelen beschikbaar gesteld voor het onderwijs aan nieuwkomers. Aan deze middelen zijn echter voorwaarden verbonden, zoals bijvoorbeeld dat er extra middelen beschikbaar worden gesteld als in een kwartaal er minstens vier kinderen op een school zitten die allemaal minder dan 2 jaar in Nederland zijn. Omdat deze kinderen verspreid zitten op bijna alle basisscholen in Peel en Maas, zo dicht mogelijk bij huis, is het moeilijk om aan dit aantal van vier te komen. Omdat ze veelal eerst in een AZC hebben gezeten voordat ze op school komen (dus 2 jaar al bijna voorbij) zijn deze extra middelen beperkt beschikbaar.

1.3. *De pilot is er op gericht het taalonderwijs aan kinderen van statushouders te versterken*

Op basis van het bestaande plan en de ervaringen zal men in het tweede jaar van de pilot blijven werken met een team van taalspecialisten dat beschikbaar is voor alle scholen waar kinderen van statushouders aanwezig zijn. In samenwerking met de bovenschoolse ondersteuningscoördinator wordt op maat gekeken naar wat nodig is voor de leerkracht en het kind. De pilot wordt door de scholen en gemeente samen gemonitord, waarvoor een aantal evaluatiemomenten wordt ingebouwd.

1.4. *Het onderwijs neemt haar eigen verantwoordelijkheid via de reguliere regelgeving en financiering van de overheid*

Alle middelen die beschikbaar zijn voor het onderwijs en de deskundigheid die aanwezig is, wordt benut om goed onderwijs aan deze kinderen te geven. Toch ervaart men dat dit over het algemeen niet voldoende is. Dit heeft met name te maken met de complexiteit van het onderwijs aan deze kinderen (relatief grote taalachterstand, waaronder ook analfabetisme, cultuurverschillen, psychosociale problemen van sommige kinderen e.d.) en de combinatie met de vaak grote klassen en de grote diversiteit van kinderen in die klassen, mede in het licht van passend onderwijs.

1.5. *De pilot past binnen de doelstelling om statushouders en hun gezinnen zo snel mogelijk in staat te stellen zelfredzaam en zelfstandig te worden en mee te doen in de gemeenschap*

Dit is in de kaderstelling Sociaal Domein beschreven. Het onderwijs en de gemeente dragen samen zorg voor het contact met de ouders, de gemeenschap en de diverse partners die hierin acteren om de integratie zoveel mogelijk te bevorderen.

1.6. *De gemeente krijgt extra middelen voor statushouders die ingezet worden voor de bevordering van integratie*

De gemeente heeft extra rijksmiddelen verhoogde asielinstroom ontvangen die moeten worden besteed aan de integratie van statushouders. Het beheersen van de Nederlandse taal is één van de belangrijkste instrumenten om goed te kunnen integreren.

Kanttekeningen

1.1 *Het is de eigen verantwoordelijkheid van het basisonderwijs om taalonderwijs aan nieuwkomers goed te regelen.*

Het onderwijs blijft zelf verantwoordelijk om het taalonderwijs aan nieuwkomers goed te regelen. Het Rijk stelt extra middelen beschikbaar voor het onderwijs aan nieuwkomers, echter deze zijn beperkt (zie argument 1.2). Omdat we willen dat alle kinderen in Peel en Maas gelijke kansen voor de toekomst hebben, is een extra

inspanning voor kinderen van statushouders nodig, om hun taalniveau op peil te krijgen.

Financiën

Voor een periode van twee jaar (2016 en 2017) heeft het Rijk de gemeenten extra middelen toebedeeld voor de bevordering van de integratie van statushouders in het kader van de verhoogde asielinstroom. Dit was voor 2017 een bedrag van 375.000 euro.

De inzet van een team taalspecialisten gedurende het schooljaar 2018 - 2019, in totaal 1 FTE verdeeld over meerdere personen, kost maximaal € 65.000 en wordt bekostigd uit deze extra middelen. Deze middelen zijn begroot onder het product 312 Samenlevingsopbouw en worden toegekend aan één van de vier stichtingen. De middelen die de scholen extra ontvangen binnen de onderwijsfinanciering worden verrekend met het door de gemeente beschikbaar gestelde maximum bedrag aan het einde van het schooljaar.

Juridische afweging

Deze subsidieverlening past binnen de uitvoeringsregeling integratie, participatie en diversiteit en in het bijzonder het genoemde in artikel 3 c betreffende bevordering zelfredzaamheid door taalverwerving. De activiteit zal bijdragen aan de zelfredzaamheid van kinderen van statushouders door middel van het vergroten van de kennis van de Nederlandse taal. Kennis van de Nederlandse taal is een voorwaarde om volledig te kunnen participeren in het schoolsysteem en de Nederlandse maatschappij.

Communicatie

Er heeft afstemming plaatsgevonden met de communicatiemedewerker en er wordt los van het besluit in de openbare besluitenlijst niet actief over gecommuniceerd naar de pers / media.

Uitvoering

Vanaf het schooljaar 2018-2019 gaan de vier schoolbesturen verder met het uitvoeren van de pilot. De inzet van taalspecialisten op de scholen in de gemeente Peel en Maas is gericht op 1) het adviseren en trainen van betrokken leerkrachten over de werkwijze m.b.t. leerlingen zijnde kinderen van statushouders, en 2) het bieden van directe ondersteuning aan de educatie van kinderen van statushouders die een taalachterstand hebben. De pilot wordt door de scholen en gemeente samen gemonitord, waarvoor diverse evaluatiemomenten worden ingebouwd.

Formulering besluit t.b.v. openbare besluitenlijst

Het college heeft besloten voor schooljaar 2018 - 2019 maximaal € 65.000 euro beschikbaar te stellen voor de verlenging van de pilot taalbegeleiding nieuwkomers in het basisonderwijs. Het eerste jaar van de pilot is succesvol verlopen waardoor het verantwoord is deze pilot in het komende schooljaar voort te zetten. Hierdoor wordt het mogelijk het opgerichte team taalspecialisten te blijven inzetten voor de versterking van het taalonderwijs aan kinderen van statushouders voor alle basisscholen in Peel en Maas. Door optimaal de Nederlandse taal te beheersen, wordt integratie op school en in de gemeenschap bevorderd.

Zaaknummer: 1894/2017/1121590
Documentnummer: 1894/2018/1271741
Besluitnummer:

Collegevoorstel *ROUTINGBLAD*

Van team: Team_MO Portefeuillehouder: Wim Hermans Opgesteld door: Stynke Douma	Datum: 5 juni 2018 Wijziging: 13 juni 2018 12:37	Paraaf Teammanager:
---	--	--------------------------------

Als Bijlage bijgevoegd: Documentnummer: 1894/2018/ (van iedere bijlage het documentnummer vermelden)	☐ Meezenden ☐ Ter inzage leggen
---	---

Advies ingewonnen bij Advies en Control:	Nee, verlenging van lopende pilot, geen nieuwe zaken / inhoud voorstel
--	---

Overleg gepleegd met: Hans Lijssen	Resultaat: akkoord
------------------------------------	--------------------

Overleg gehad met communicatieadviseur?	Ja, met Marloes Simons
---	------------------------